

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Acta Apostolorum to. primus

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

22. Eruditus est Moyses in omni sapientia Ægyptiorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39424

22. Eruditus est Moyses in omni sapientia Ægyptiorum.

ARripit hinc Calvinus, & veluti ex aqua ignem, sic ex sapientia Ægyptiorum (quam mysticam Theologiam interpretatur) ceremonias Catholicas, & earum mysticas intelligentias, carpendi occasionem elicit. *Habebat, inquit, Ægyptij mysticam Theologiam, quæ stultis & deliris commentis & prodigiis abominationibus colorem induceret, ac si probare vellent non absque ratione se insanire: quemadmodum Papistæ cum histrionibus in sua Missa & alijs insulsis ritibus ludat, mysteria tam comminiscuntur, ut persuadeant nihil illuc esse nisi diuinum.* Quis vero à sapientia Ægyptiorum huiusmodi aliquam comparisonem aut collectionem expectasset? An hoc fortasse sublimè est Caluini acumen, qui ex latentibus principijs altas conclusiones eruere valeret; aut fortè insignis & inueterata malitia, qui, ut Catholicam Ecclesiam quoquo modo traducat, etiam ex pumice aquam, vel (ut ipse alibi loquitur) ex aqua ignem haurire contendit? Sane acumen hic nullum est, sed summa stoliditas; sensus & ingenium nullum, sed libido & audacia. Restat ut maleuolentiæ suæ genio indulserit. An acumen illud est, ex re per se laudabili, aut certè huiusmodi, quod an vituperio dignum sit, incertum habetur, aliud inferre quod tuo iudicio

dicio summo vituperio & contumelia di-
 gnus est. Comparatio omnis maxime odio-
 sa inter illa esse debet quæ non solum eius-
 dem sunt generis, sed quæ ita sunt affinia, ut
 eiusdem esse generis palam constet. Alioquin
 non nisi cauillatorem insulsum omnis com-
 paratio odiosa, & ad reprehensionem insti-
 tuta, manifestè redarguit. Atqui sapientia
 ista Ægyptiorum res planè laudabilis erat,
 cuius videl. nomine S. Stephanus Moïsem
 laudare voluit. Qua de re ipsum nunc Cal-
 uinū audiemus, ut suam ipse penitus insul-
 sam comparationem intelligat. *Hoc quidem*
 (inquit) *quod institutus fuit Moyses in omni sapien-*
tia Ægyptiorum, tanquam excellen- tiæ partem in
laude ponit Lucas. Cur igitur, Caluine, quod
 in excellentiæ laude ponit Lucas, tu de su-
 perstitiosis cultibus, imò (ut tuis verbis lo-
 quar) *de deliris commentis, & prodigiosis abomin-*
tionibus cum loqui contendis? Quæ isthæc
 tua cum teipso tam insana repugnantia?
 Atqui (inquies) quod hîc dixi, paucis inter-
 iectis mitigavi. Audiamus id quale sit: *Quod*
diximus honoris causa Lucam hîc de Ægyptiorum
doctrina loqui, non ita accipiendum est, quasi nihil
in ea vitiosum fuerit. Quum Astrologia mirabile
Dei opificium non modò in stellarum positu & tam
bene distincta varietate, sed etiam in motu, vi, &
arcanis officijs consideret, scientia est utilis ac me-
ritò laudanda. In hac multum studij posuerunt Ægy-
ptij: sed non contenti simplici naturæ ordine, in mul-
tis etiam

tis etiam stultis & ineptis speculationibus vagari
 sunt, quemadmodum Chaldei. Esto: sit hoc to-
 tum verum. Quid hoc ad Moysen, aut ad
 veram illam ac solidam sapientiam Ægy-
 ptiorum, cuius nomine Moyses laudatur?
 His (inquit) superstitionibus imbutus fuerit Moy-
 ses, nec ne, incertum est. Itane verò Caluine? tu
 id in dubio ponis, quod ab omni dubio exi-
 mit S. Stephanus? Eruditus (inquit) Moses est
 in omni sapientia Ægyptiorum. Tu contra: Im-
 butus fortè erat superstitionibus Ægyptio-
 rum. Nonne bellus interpretes Calvinus est?
 Simpliciter Mosen laudat Stephanus: at il-
 lud in vituperij suspicionem vocare vult
 Calvinus. Quidni ergo, quando addit Ste-
 phanus, *Erat potens in verbis & operibus suis*,
 addis tu quoque Caluine, *Erat fortè impro-
 bus, superbus, & crudelis in verbis & operi-
 bus suis*? quia in aula Pharaonis, in qua edu-
 catus fuit, non secus talia vitia regnasse me-
 ritò suspicari possumus, quàm in sapientia
 Ægyptiorum stultas & ineptas speculatio-
 nes admixtas fuisse tu suspicaris. Ita ratio à
 Caluino inuenta est qua quoslibet in Scri-
 pturis laudatos in vituperium & contem-
 ptum pertrahere liceat. Atqui non in super-
 stitionibus, si quæ erant, sed in sapientia Ægy-
 ptiorum eruditum fuisse Mosen Scriptura dicit,
 Quod illa ergo dicit, tenemus & credimus:
 quod suis suspicionibus ad denigrandū san-
 ctum Moysen colligit Calvinus, explodi-

Calvinus
 B. Step-
 no con-
 tradicit.

mus & execramur. Tandem & illud repe-
timus, quod nuper diximus, cōparationem
odiosam, qualis ista Caluini est, ex certa &
euiden i paritate, non ex incerta, colligen-
dam esse. Nunc verò vradhuc alio nomine
quàm insulsa, addo etiam impia; hæc Calui-
ni collectio sit, lector intelligat: age, demus
ei in hac sapientia Ægyptiorum multas
etiam admixtas fuisse stultas & impias specula-
tiones, quas postea delira commenta & prodigio-
sas abominaciones vocat. Ergone sequitur in
mysterijs Christianorum, in Missa, & alijs
ritibus, huiusmodi delira commēta & pro-
digiosas abominaciones contineri? An ista
consequentia vllam probabilitatem habet?
Age ergo. *Diabolus* (vt verbis Tertulliani
vltar) *res Sacramentorum in idolorum mysterijs*
emulatur. Tingt & ipse quosdam, & tunc creden-
tes & fideles suos. Signat in frontibus milites suos.
Celebrat panis oblationem. Habet & virgines, ha-
bet & continentes. Denique in Romanis illis sacer-
dotibus officijs, insignibus, & privilegijs, morosita-
tem Iudææ imitatus est. Hæc ille. An verò
propterea cum Caluino baptismum ipsum
ac cœnam Domini prodigiosas esse abomi-
nationes & delira commenta dicemus, quia
taliam cæca gentilitas æmulabatur, sicuti pro-
pter Ægyptiorum in mystica sua Theolo-
gia stultas superstitiones, nostrarum quoque
ceremoniarum mysticas interpretationes
stultæ superstitionis redarguit? Audiat ergo
adhuc

In lib. de
Prescrip-
tion.

adhuc semel eundem alibi Tertullianum:

Omnia aduersus veritatē de ipsa veritate constructa sunt, operantibus emulationem spiritibus erroris. In Apo-
logia, c.
47.

Ab ijs adulteria huiusmodi salutaris discipline exorta, ab ijs quadam etiam fabula immisce, quæ dissimilitudine fidem infirmarent veritatis. Itaque & ridemur Deum prædicantes iudicaturum. Sic enim & Poeta & Philosophi tribunal apud inferos ponunt. Si gehennam comminemur, perinde decacchinamur. Sic enim & Periphrægeton apud mortuos amnis est. Et si Paradisum nominemus, Elysij campi fidem occupauerunt. Hæc ille. Non est ergo quod Calvinus existimet, ex mystica Ægyptiorum Theologia futili atque inani, Christianorum mysteria, sacrificia, ceremonias, ritus se posse explodere, nisi eadem dementia omnia etiam nobis Sacramenta, Dei quoque iudicium, cælum atque infernum eripere velit. Denique ad maiorem Caluini confusionem, ipsum Calvinum Caluino

Calvinus
ex seipso
refutatur.
Institut.
lib. 4. cap.
14. num.
19.

opponimus, qui sic alibi scribit: *Vnius fidei eiusque confessionis necessitatem quoniam optimus Pater Deus prouideret, certa pietatis exercitia instituit ab initio seruis suis, quæ postea Satan ad impios & supersticiosos cultus transferendo, multis modis depraua ac corrumpit. Hinc illæ Gentilium imitationes in sua sacra, & cæteri degeneres ritus: qui tamen ipsi erroris erant & superstitionis pleni, indicio tamen ipsi quoque simul erant, non posse in professione religionis homines externis huiusmodi signis carere.* Hæc ille. Debuit igitur etiam in representati

E 5 aduer-

aduertere Calvinus, superstitiones Aegyptiorum in mystica ipsorum Theologia, iudicio potius esse, in veræ religionis cultu mysticas esse externorum rituum intelligentias, quas ut in tam multis alijs æmulari Satan, quàm alicui argumento, explodendas esse has nostras propter illas gentilitias. Sed frequens hoc ac solemne Calvinus est, ex gentilitiarum superstitionum comparatione cultus & ceremonias Christianorum in invidiam vocare, & deridendas exponere: quod idcirco paulò pressius vrgere hoc loco volui: nā latius olim cōtra Chemnitium hac de re disputauimus.

In princip. fid.
lib. 12. c.
34.

Breuius tamen quæ in Caluino sequuntur audiemus, ne aliquid consideratione dignum prætermisisse videamur. Gregarij (inquit) *Sacerdotes ad illam vsque altitudinem non ascendunt.* Nec gregarij Ministri in Ecclesijs Calvinianis ad illam D. Caluini altitudinem ascēdunt, ut possint de magnis ipsorum mysterijs, portentosis dogmatibus, & fœdissimis repugnantijs rationem reddere. Satis habent magistrorum suorum dictata repetere. Pergit Calvinus: *Sed qui volunt inter eos haberi magis perspicaces, nullum quantumvis puerilem aut ludicrum ritum omittunt, cui non assingunt spirituale aliquod mysterium: & extat in ea re sarrago quam Rationale diuinorum officiorum vocant.* Ita planè inter Calvinistas qui volunt haberi magis perspicaces, puri puri Euan-

Euangelici, nullū quantumuis horrendum & detestabile Caluini dogma omittunt, quod non aliquo honesto fūco contegant, & tanquam ipsissimam veritatem calitus emissam pertinacissimè tueantur. Extant in hanc rem luculētæ Theodori Beza præfationes in opuscula Caluini in Iosue & in nouum Testamentum, vbi Caluini sui doctrinam ita per omnia diuinæ veritati consona deprædicat, vt omnia eius scripta sine inanis repurgata defendat, vt eum nusquam in doctrina peccasse, nusquam variè atque imprudenter scripsisse, nusquam ad retractandum quicquam à se dictum adduci potuisse affirmet. Quod postremum vt verum esse concedo, ita reliqua omnia futilissimæ vanitatis & mendaciij plena esse, hæc ipsa Antidota nostra luculenter docuerunt, luculentius vsque & vsq; docebunt.

43. *Et suscepistis tabernaculum Moloch, & Sydus Dei vestri Remphā, figuras quas fecistis adorare eas.*

Solent horum temporum hæretici quicquid contra idola in vniuersa Scriptura dicitur, id totum cōtra Diuorū imagines, quas Ecclesia veneratur Catholica, impiè & impudenter detorquere. Hanc impudentem impietatem vel ex hoc capite retūdunt Catholici, quod lōgè aliud sint idola Gentium, quàm imagines Christianorum; quæ
qui con-

Imaginū cultus ab idololatria latissime differt.